

PRAŽSKÉ FOKUSOVINY

23. číslo
vydáno 5. 4. 2016

Informační magazín Fokusu Praha

EDITORIAL

Vážení a milí čtenáři Pražských Fokusovin, vítám vás při čtení našeho čtvrtletníku. Co se za poslední období událo? Co nás čeká? Reforma psychiatrické péče se pomalu ale jistě začíná zvedat z papírů, plánů a snů, začíná nabírat obrysy a vstupovat do světa reálného. A my ve Fokusu jsme u toho. Centra duševního zdraví, multidisciplinární týmy, provázání péče zdravotní i sociální – to jsou slova a pojmy ve strategii skloňovaná a my už známe lidi, kteří se je ve Fokusu snaží naplnit. Máme šanci inspirovat se osobnostmi, kteří k nám ze světa jezdí – předat zkušenosti, podívat se, jak to děláme, poradit. Snad mezi odborníky užívaný termín Recovery najde svůj český pojem a zakoření v krajině pod Řípem jako zotavení,

jako koncept, který upřednostňuje lidský příběh před diagnostikovaním, člověka před nemocí. Vyprávěl nám o tom Mark Ragins psychiatr a odborník na recovery z USA nebo David Crompton z Austrálie.

A dalším novým termínem v krajině kolem Fokusu je zapsaný ústav. Sousloví, které bude od 1. dubna provázet Fokus Praha v jeho oficiálním názvu. Je na nás, jaký obsah tomuto institucionálnímu pojmu vtiskneme.

Slova, pojmy, jazyk – to je to, co utváří naše myšlenky. Přichystali jsme tu pro vás malou porci slov a já vám přeju, nechteť jsou pro vás inspirací a kéž jsou vaše slova, ve kterých myslíte na sebe, své blízké, svou práci, své okolí, jen pěkná.
Eva Čížinská

TRANSFORMAČNÍ OKÉNKO

CO NOVÉHO V REFORMĚ PSYCHIATRICKÉ PÉČE?

Tentokrát na naše otázky odpovídali garant SRPP MUDr. Martin Hollý, MBA a koordinátor implementace SRPP Ing. Martin Doležal.

Bylo již podepsáno memorandum s VZP nebo jinými pojišťovny o spolupráci na reformě a způsobech financování?

Memoranda k zajištění udržitelného financování zdravotní a sociální péče byla připravena a postupně projednávána. V průběhu konzultací požádali zástupci krajského úřadu Kraje Vysočina po dohodě s dalšími osmi kraji o sloučení obou memorand do mnohostranného prohlášení MZ, MPSV, Asociace krajů, zdravotních pojišťoven a PS ČLS JEP.

Vedení MZ tuto žádost akceptovalo. V tomto okamžiku probíhá konzultace znění nového dokumentu. **Spolupracuje s vámi při řešení otázek financování Ministerstvo financí?** Zástupcem Ministerstva financí v řídicích a pracovních orgánech Reformy

To vypadá nadějně! Doufejme, že se to tím nezadrhne...

Hmm... to ale trochu vypadá jako hlava XXII – kraje dají souhlas, pokud budou mít příslib navýšených dotací a pojišťovny, pokud bude mít zájemce registraci i personální kapacity. Ty ale může zájemce mít, jen když má smlouvu s pojišťovnou.

byla oficiálně jmenována MUDr. Dita Protopopová, Ph.D., z Národního ústavu duševního zdraví. Účast zástupce MF považuje MZ za významnou právě z důvodu spolupráce na zajištění dlouhodobého udržitelného financování péče o duševní zdraví občanů ČR.

Jaké jsou pro výběr budoucích CDZ parametry? Co by měli uchazeči splňovat? Jaký je systém hodnocení a výběru?

Všechny vznikající multidisciplinární týmy pro poskytování asertivní péče o osoby trpící vážným duševním onemocněním budou muset naplnit Standard CDZ a mít souhlasné vyjádření krajského úřadu a zdravotních pojišťoven k zařazení do sítě.

Jak plánujete využití zákona o sociálním bydlení pro reformu psychiatrické péče?

V pracovní skupině meziresortní spolupráce jsme byli stručně informováni o tomto zákoně, na nejbližším zasedání je to hlavní agenda.

Další pozitivní krok. A proč vlastně není ministerstvo financí také signatářem memoranda? Nebo proč není reforma oficiální vládní nadresortní agendou?

Bezva, tak uvidíme.

Do kdy a podle jakého zadání mají psychiatrické nemocnice připravit své transformační plány? Je již zveřejněna obecná struktura transformačního plánu a časování?

Zadání k přípravě transformačních plánů ředitelů Psychiatrických nemocnic obdrželi v lednu 2016. Dne 23. 3. 2016 je první setkání s cílem posoudit analytickou a plánovací část. Bude pokrývat 4 hlavní oblasti - analýzu a posléze tvorbu regionální sítě, analýzu hospitalizovaných pacientů, analýzu pracovního potenciálu v jednotlivých nemocnicích, analýzu stavu technického zázemí a potenciálu jeho využití. Finální formulace transformačních plánů odevzdají zpracovatelé do konce roku 2016.

Děkujeme za odpovědi.

A budou na tom psychiatrické nemocnice spolupracovat s ostatními službami – komunitními, ambulantními, sociálními, ad.?

A zjistíme také, kolik by stála celková renovace psychiatrických nemocnic, aby byly opravdu humanizované?

Pokud by stál 1 pavilon cca 100 milionů a máme cca 200 – 300 pavilonů, mohlo by to bratru být kolem 25 miliard. To by snad stálo za to jít jinou cestou.

STŘÍPKY

BRUSEL NÁS CHVÁLÍ

Na konci ledna u příležitosti konference společné aktivity pro duševní zdraví se zástupci Generálních ředitelství Evropské komise pro zdraví, zaměstnanost a regiony sešli se zástupci Ministerstva zdravotnictví ČR. Jednali o Strategii reformy psychiatrické péče. Evropská komise pozitivně vnímá české zkušenosti a vybízí nás, aby zkušenosti z naší reformy byly přeneseny do obdobných projektů v členských zemích EU.

To je úžasné! A je to pro ČR také velký závazek. A znamená to, že naše reforma bude více pod drobnohledem Evropy. Hlavně abychom si neudělali ostudu.

SETKÁNÍ „VYNOŘUJÍCÍCH SE“ CDZ NA JÚNOVĚ STATKU

V rámci projektu z Norských fondů Komunitního centra Podskalí se na Jünově statku 2. 3. 2016 konal Seminář pro odbornou veřejnost. Hlavním tématem semináře bylo budování Centra duševního zdraví v kontextu transformace péče o lidi s duševním onemocněním v ČR. Semináře se účastnili zástupci ministerstva zdravotnictví, pracovníci sociálních služeb a psychiatři. Diskuze, která v rámci setkání probíhala, byla plodná a vyvstalo mnoho otázek a témat, na které je třeba se zaměřit. Výstupy jsou umístěny na stránkách Reformy péče o duševní zdraví <http://www.reformapsychiatrie.cz/>.

STANDARD CDZ SCHVÁLEN

Hlavně, aby ořezávání nákladů (resp. kapacit) nevedlo k znefunkčnění cdz. Původní nastavení bylo již tak kompromisním návrhem.

Podle zaručených informací je Standard CDZ i ostatní Standardy schválen MZ. Údajně se snížil požadavek na personální kapacitu psychiatra, jinak zásadně nedoznal změn. Na webu Reformapsychiatrie.cz se ještě neobjevil, tak snad v nejbližší době.

PRVNÍ ČESKÁ MEZINÁRODNÍ KONFERENCE O RECOVERY

V režii Ledovce, z.s. se uskutečnila mezinárodní konference věnovaná zotavení. Hlavními hosty byl Mark Ragins a Zsolt Bugarszki a Martin Hollý.

Mark Ragins – vrchní lékař komunitního centra MHA Village v Los Angeles v USA, vyprávěl o tom, jak praktikovat zotavení s lidmi s vážným duševním onemocněním. V úvodu řekl, že ačkoliv se model zotavení může jevit jako idealistický a nereálný koncept, jsou jeho nástroje naprosto reálné a vycházejí z každodenních potřeb lidí s duševním onemocněním. Základním principem je přitom zaměření pozornosti na člověka, nikoliv pouze na jeho nemoc.



Bylo by vhodné, aby se v konceptu recovery vzdělávali všichni v psychiatrii. Je to totiž zásadní hodnotový posun.

Zsolt Bugarszki - ředitel CARE Europe a lektor na Univerzitě v Tallinu v Estonku, přednášel o přístupu zaměřeném na zotavení ve Východní Evropě. Upozornil na dědictví institucí sovětského typu s péčí soustředěnou v nemocnicích. Zmínil se i o jazyku a významu slov, která v souvislosti s naší historickou zkušeností, hledají svůj obsah – jako je komunita, komunitní služby apod. Martin Hollý – předseda psychiatrické společnosti ČLK JEP, ředitel Psychiatrické nemocnice v Bohnicích a garant připravované reformy české psychiatrie, představil stav psychiatrické péče v ČR. Odpoledne bylo věnováno workshopům s rozličnou tematikou. Plzeňské konference se zúčastnila i řada lidí z Fokusu Praha.

ZE ZAHRANIČÍ

KONFERENCE CEFEC

V září (22. – 24. 9. 2016) se uskuteční v polské Lodži 29. konference CEFEC (Sociální firmy Evropy). Hlavním cílem konference je ukázat dopad sociálních podniků se zaměřením na profesní a sociální integraci lidí s psychickými problémy a poradit se o možnostech, jak vytvářet více hodnotných míst pro lidi se znevýhodněním. Nad tématy připravované konference se sešli členové CEFECu v rámci výkonného výboru již 10. března 2016.

VALNÁ HROMADA MHE – MENTAL HEALTH EUROPE

Ve dnech 22. a 23. dubna 2016 se Pavel Novák – generální ředitel Fokusu Praha – zúčastní valné hromady MHE, která se bude konat v hotelu Euroflat v Bruselu.

ROZHOVOR S...

MARK RAGINS O NADĚJI

V únoru jsme přivítali Marka Raginse na celodenním semináři, který organizovalo Centrum vzdělávání Fokusu Praha. Více než stovka lidí se sešla v Domě světla. Mark Ragins přinesl své celoživotní zkušenosti, příběhy ze své praxe a představil nám svůj koncept – svou Cestu k zotavení. (Stejnýjmenný text najdete na zde)

Studio 27 natáčelo celou přednášku, včetně workshopů a v blízké době budou záznamy k dispozici. Katka Málková a Dan Šebek ze Studia 27 natočili s profesorem Raginsem rozhovor, celý jej můžete vidět [na youtube Studia 27](#). Vyberáme z něj pro vás zde ukázkou:

Kateřina Málková: Děkuje za vaše vystoupení tady v Domě světla. Na začátku jste zmínil, že budete zklamán, když se od publika nic nenaučíte. Zklamali jsme vás?

Ne, podívejme se, co jsem se dneska naučil. Dozvěděl jsem se víc o sociálním začlenění. Když jsme mluvili o tom, jak lidé s duševním onemocněním ztrácejí přátele, protože se ti přátelé od nich odtáhnou a odmítnou je a to přináší další břemeno na systém, aby byl lidem přítelem, protože jejich přátelé zmizeli nebo je opustili. Předtím mi to nebylo tak zřejmé.

Další věc je, že jsem pochopil, že je důležité, abyste zde nejdříve vybudovali začlenění do komunity, než zbudujete psychiatrické nemocnice. Psychiatrické nemocnice jsou snadný cíl, ale měli bychom nejdříve pracovat v komunitě, abychom byli připraveni na ty lidi, kteří opustí nemocnice, aby o ně bylo dobře postaráno, spíše než abychom vyžadovali zavření nemocnic, když ještě nejsme připraveni.

Kateřina Málková: Chtěla bych se zeptat: v knize Cesty k zotavení bylo velmi mnoho příběhů naděje, a pokud byly při vzniku a rozvoji Village nějaké problémy, přišli se tam o nich nemluví. Jaké byly například tři hlavní problémy, se kterými jste se setkali?

Když jsme začínali, v Americe se léčili lidé s duševním onemocněním a lidi se závislostmi odděleně, takže jsme měli odborníky na duševní zdraví, kteří moc neuměli pracovat se závislostmi. My jsme se začali snažit dělat obojí a neuměli jsme si moc poradit s lidmi se závislostí, ani jim účinně po-

EUCOMS – VZNIKÁ EVROPSKÁ SÍŤ POSKYTOVATELŮ KOMUNITNÍCH SLUŽEB PRO DUŠEVNÍ ZDRAVÍ (European Community based Mental health Service providers Network)

5. – 7. 4. 2016 se koná v Holandsku setkání poskytovatelů komunitních služeb. Cílem je ustavení Evropské sítě, jejíž cíle by měly být: sdílení znalostí, zkušeností, metod, výzkumů a dat o komunitních službách, jejich lobbying a obhajoba na národní, regionální a místní úrovni i reprezentování na EU úrovni, a vůbec rozvoj a posílení komunitních služeb. Setkání se zúčastní zástupci Fokusu ČR a AKS.



moc a pociťovali jsme vůči nim velké stigma. A tak pro nás bylo velkou výzvou naučit se být k těmto lidem vstřícnější a nestigmatizovat je.

Dalším problémem byla práce s lidmi s duševním onemocněním, kteří byli těžce stíženi chudobou. Jak bychom jim mohli pomoci, aby měli z čeho žít, aby měli peníze na bydlení, které je v Los Angeles velmi drahé, a strávili jsme hodně času sháněním vhodných sociálních služeb.

Dalším našim problémem, což asi nebude problém pro vás, je náš agresivní právní systém, což často vedlo k tomu, že někteří z našich klientů museli být dlouho ve vězení a my jsme se snažili dostat je ven, a kromě toho, to ještě zhoršilo jejich duševní zdraví. Měl to být trest a trest to také byl, protože je to většinou úplně zničilo. Trvalo nám hodně dlouho, než jsme potom dali dohromady a to pořád dokolečka. Trvalo nám dlouho, než jsme si vybudovali dobrou spolupráci s místní policií a teď máme spolupráci na třech úrovních: jednou z nich je, že se policisté učí pracovat s lidmi s duševním onemocněním, a nemusí pak na ně zbytečně střílet nebo používat fyzické násilí a tím pádem pak ti lidé nejsou tak frustrováni. Na další úrovni máme týmy, v kterých pracuje společně policista se sociálním pracovníkem a objíždí společně místa, kde akutně hrozí nějaké nebezpečí a společně rozhodují, jestli tento člověk patří do vězení nebo do nemocnice a tak se lidé dostanou tam, kam patří. A třetí úroveň nazýváme „policie kvality života.“ Někteří lidé dělají problémy v obchodech, ale nejsou to přímo zločinci a tak místo aby je pořád dokolečka zavírali, policie jim pomáhá žít lepší život. Policisté jim pomůžou získat

peníze, sociální služby nebo najít pomoc v odvykání od drog a pravidelně chodí zjišťovat, jak se jim daří. V případech potřeby nám zavolají a my s nimi spolupracujeme. Řeknou: „Máme tady člověka, s kterým si nevíme rady, můžete prosím přijet a říct, co si o tom myslíte?“ Čili ze začátku jsme měli velké problémy se zákony a naši lidé často končili za mřížemi. Nyní společně s policií pracujeme pro tu komunitu, místo abychom si navzájem dělali problémy.

Takže také děláte z policistů jiné, přívětivější lidi.

Nejen přívětivější, ale i vzdělanější, talentovanější, chápavější, ale není to tak, že by našim lidem nechávali vše projit, vědí, kdy je mají nechat převzít zodpovědnost za své činy. Jestliže má někdo duševní onemocnění a spáchá trestný čin, měl by za to nést stejnou zodpovědnost jako kdokoli jiný. Ne že se řekne „ty máš duševní onemocnění, tak si můžeš dělat, co chceš,“ ale spíše „pojdme pracovat na tom, aby ses stal zodpovědným občanem a plnohodnotným členem společnosti.“ A stejně jako my budujeme komunitní péči o duševní zdraví, policie musí vytvořit a vytváří komunitní dohled, místo aby každého hned zavřeli, stejně jako my bychom měli přestat lidi zavírat. Můžou se z nás stát partneři a místo abychom se hádali, raději pomůžeme lidem být v naší komunitě společně v bezpečí a jako dobří občané. Psychiatři totiž neumí dost dobře zajistit lidem bezpečí. To ani není úplně práce pro psychiatra jako spíše pro policistu, a když budeme pracovat společně, můžeme lidem zajistit jak zdraví tak bezpečí, i možnost být dobrým občanem.

Daniel Šebek: Rád bych se vás zeptal, jestli si myslíte, že něco jako Village může někdy vzniknout i v České republice.

Dozajista. Myslím sice, že byste to neměli dělat úplně stejně jako my, protože to má smysl akorát v naší komunitě, ale

můžete na stejných principech vybudovat svou českou verzi našeho programu. Základy už postavené máte. Máte tu lidi, které to zajímá, kteří jsou nadšení a talentovaní a pak máte lidi jako jste vy, kteří pomáhají ostatním dát se dohromady. A to je základ pro vybudování úspěšné komunity postavené na zotavení. Nebude vypadat jako Village a to je dobře, protože každý by měl být originál, ale bude fungovat na stejných principech a bude v ní stejná naděje. A aby naděje mohla být skutečná je potřeba třech věcí: za prvé představy o tom, co je možné. Nemusí se vám to nutně povést, ale je třeba, aby to byla představa, které opravdu věříte. A za druhé musíte vědět, proč o to v srdci tolik stojíte, proč chcete vybudovat tyto komunitní služby, aby lidé nemuseli být zavřeni, ale mohli žít. Nemusíte stále jen chodit navštěvovat lidi smutně z toho, že už jsou pátým rokem v nemocnici, ale můžete jim pomoci žít skutečný život a taková představa vás nadchne. Nadšení se vám bude hodit, až přijdou překážky a špatné dny. Jak jinak byste se prokousali špatnými dny, nežádoucími změnami v zákonech a financování nebo chvílemi, kdy dojde k nějakému násilí. A za třetí je potřeba udělat aspoň pár kroků tím požadovaným směrem. Začít své představy postupně uskutečňovat. Nicméně už máte na čem stavět, za posledních dvacet let jste udělali spoustu kroků tímto směrem.

Kateřina Málková: Děkuje a doufáme, že to takto půjde dál.

ZE ŽIVOTA FOKUSU

OZVĚNY MARKA RAGINSE VE FOKUSU

V pondělí 21. března se sešli lidé ze z Fokusu, kteří se vešli na přednášku Marka Raginse, i ti, kteří o něm jen slyšeli, či jen četli jeho Cestu k zotavení. Smyslem setkání bylo přenést zkušenosti z praxe Marak Raginse do reality Fokusu Praha. Společně jsme se zamysleli nad tím, jestli některá naše pravidla zbytečně netvoří bariéru mezi pracovníky a klienty. Přemýšleli jsme, jak moc a jestli vůbec nás zajímá lékařská diagnóza našich klientů. A hledali jsme, jak i do protikrizových plánů zahrnout zotavení a naději.

OTAZNÍKY BORKA LACINY

Máme (po)užívat psychiatrické „léky“? Ano nebo ne? Máme je dávkovat podle situace? Máme je vysazovat? Co si o tom pomyslí náš psychiatr? Co by si pomysleli novináři z bulváru? A co ti všichni, kteří si osobují právo nás soudit, tzv. spořádaní ovčané?

Mám strach? Co by tomu řekl Mark Ragins? A Will Hall? Ano i ne.

V Manuálu Zapojení peer konzultantů do péče o duševní zdraví vydaném CRPDZ, z.s. se můžeme dočíst, že peer konzultant „zásadně neradí klientům ohledně medikace, jasně jim sděluje, že o ubírání, ale i přidávání medikace mohou rozhodnout pouze oni sami se svým psychiatrem. Závažné a nerefléctované porušení tohoto pravidla může být důvodem k propuštění peer konzultanta“.

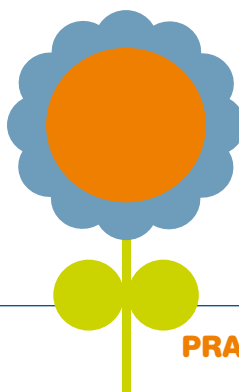
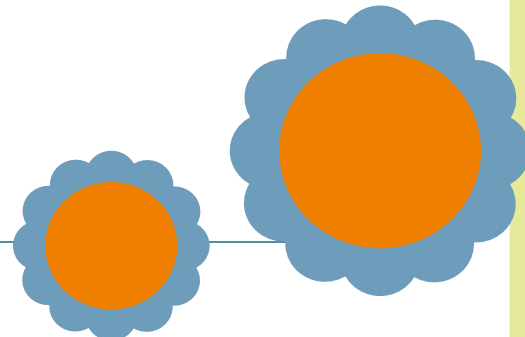
Považuji se za peer pracovníka, nikoli za peer konzultanta. Snažím se návštěvníkům/klientům neradit. S návštěvníky si povídáme. Je ale medikace tabu? Mohu říkat, co si o ní myslím? Co jsem se dočetl? Co o tom říkají moji kamarádi

a známí? Jaké máme sdílené zkušenosti?

Tak třeba: Jo, bral jsem Leponex, bylo mi po něm fajn, cítil jsem se dobře, hlavně mě jen tak nic nerozhodilo, jenže jsem byl po něm hodně ospalý. Pak jsem přešel na Abilify, ten přechod byl ale hrozný, teď už jsem si zvykl. Jen mně vadí, že není nižší dávka než deset mg. V zahraničí (na Západě, jo) mají prý i 5 mg a dokonce kapičky. No a ten Abilify bych rád vysadil, už jsem to jednou zkoušel, bez snižování, dopadlo to katastrofálně, to už bych určitě nedělal. Jedna moje známá ho bere obden, já si ho někdy prostě nevezmu, třeba když mám před sebou náročný den, jsem pak miň utlučený. Zajímavé je, že když ho neberu několik dní, mám pocit, že jsem mnohem výkonnější a kreativnější, nesmím to ale přehnat, pak se mi začínají třítit myšlenky – mám jich příliš mnoho najednou. Jo a někdo ho bere na noc, to je taky zvláštní, doporučuje se totiž brát ráno. Hlavně nezapomeňte, že o medikaci můžete rozhodovat pouze sami se svým psychiatrem.

Tak sami, anebo se svým psychiatrem? Hm, to už bych vám moc radil...

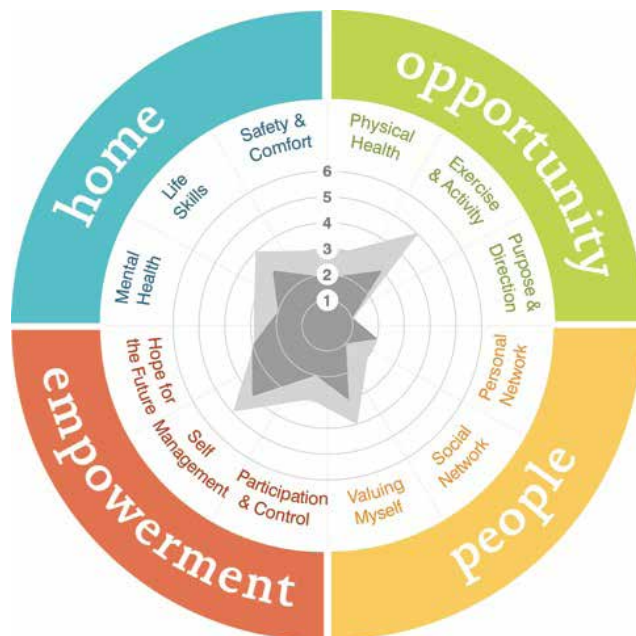
Rozumíte tomu?



IROC – ZMĚŘÍ DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

IROC je aplikace nebo chcete-li nástroj, který slouží k měření a vyhodnocování zotavení. Seznámili jsme se s ním na stáži ve Skotsku, v organizaci Penumbra. Na podzim 2015 nám ho šéf Penumbry Nigel Henderson představil osobně ve Fokusu. „*Chtěli jsme ukázat dopad naší práce na konkrétní lidi, jaký pokrok udělali lidé ve svých životech, tak jsme vymysleli tento nástroj IROC – Individual Recovery Outcomes Counter – a jeho 12 otázek - indikátorů,*“ říká Nigel Henderson

V současné době Fokus Praha získal licenci na tento nástroj a můžeme začít s překlady.



DAVID CROMPTON V PRAZE



David Crompton uznávaný australský psychiatr v rámci své několikadenní návštěvy ČR stihl mezi přednáškami v NUDZ a Ke Karlovu navštívit také Centrum duševního zdraví pro Prahu 8, které provozuje Fokus Praha ve spolupráci s PNB. Katce Málkové ze Studia 27 k tomu řekl: „... viděl jsem několik zařízení a několik komunitních služeb a nový komunitní tým nedaleko pražské hlavní psychiatrické nemocnice a bylo velmi krásné vidět, jak se jim to tam hezky rozjíždí. To je skvělé.... Co se týče nemocnic, myslím, že jako všude jinde ve světě tady máte velké rozdíly mezi jednotlivými nemocnicemi. Na jedné straně máte ten zbrusu nový institut NUDZ s mnoha moderními zařízeními, což je úžasné, a pak máte ty starší nemocnice, kde, jak vím, se zaměstnanci snaží leccos měnit a už se jim i leccos povedlo. Je velmi důležité, když se pohybujete v oblasti duševního zdraví, snažit se dělat změny a je potřeba podpořit zdravotníky, kteří usilují o změny.“

CENTRUM PODSKALÍ PRO DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

Již téměř rok vedle sebe v Centru Podskalí Fokus Praha pracují odborníci na věci sociální i zdravotní. Věnují se lidem, kteří se ocitnou v duševní krizi nebo dlouhodobě žijí s duševním onemocněním. Velká část práce týmu probíhá v terénu. Lidé ze spádové oblasti Praha 1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 15 a 22. je mohou navštívit i ambulantně ve Vnislavově ulici 48. Systém práce odpovídá záměrům reformy psychiatrické péče. Komunitní tým Podskalí směřuje k tomu, aby se stal Centrem duševního zdraví.

Multidisciplinární tým je jádrem reformou plánovaného CDZ. V Centru Podskalí je v tomto týmu dnes 13 pracovníků - sociální pracovníci, peer konzultanti, zdravotní sestra, tři psychiatři a psycholog. Vedle služeb tohoto týmu jsou ve stejné budově v nabídce také specializované služby Týmu podpory zaměstnávání, Centrum denních aktivit Dům u Libuše a Krizová služba. V Nuslích, nedaleko od centra poskytuje služby Sociálně terapeutická dílna Hvězdáři. Velkým úspěchem je zbrusu nová psychiatrická ambulance, která byla oficiálně uvedena do provozu počátkem roku 2016.

„Pro nás, jako sociální pracovníky, jsou kolegové zdravotníci velkou oporou. Zejména když u někoho začne nastupovat krize. Daří se nám ji společnými silami v daleko větší míře zvládat u klienta doma, mimo velké psychiatrické nemocnice. Díky propojení sociálních a zdravotních služeb je možné klienty podpořit mnohem účinněji a nabídnout jim další alternativy při řešení akutních stavů či překonávání překážek, které život s duševním onemocněním přináší“, říká Magdale-

na Flaková - vedoucí komunitního týmu v Podskalí.

„V mnoha ohledech již dnes naplňujeme standardy pro budoucí Centra duševního zdraví. Co nám chybí, jsou v tuto chvíli právě krizová lůžka a s tím spojený nonstop provoz v Centru. To ale vyžaduje značné finanční náklady a právě udržitelné financování, je problém, se kterým se dlouhodobě potýkáme,“ říká ředitel Centra Podskalí Ondřej Skála. „Rozšíření týmu sociálních pracovníků o psychiatrii a zdravotní sestry jsme si mohli dovolit díky podpoře Norských fondů a jsme velmi vděční, že se nás Norské fondy podpoří i v doplňkovém projektu. Je nezbytné, aby se reforma psychiatrické péče v blízké době začala realizovat a otázka financování služeb CDZ byla vyřešena systémově.“

SETKÁNÍ EXPERTNÍ SKUPINY

V pondělí 22. února se již po několikáté v Centru Podskalí sešla skupina odborníků, aby se věnovala tvorbě metodiky pro multidisciplinární tým. Setkání proběhlo v širším kruhu, posílené i o mimopražské účastníky. Akce byla tentokrát delší, konala se v průběhu celého pracovního dne. Výstupem by měla být nejen samotná metodika pro tým, ale i příručka, která bude sloužit dalším, nově vznikajícím multidisciplinárním týmům.



ORDINACE V PODSKALÍ

Díky projektu z Norských fondů má multidisciplinární tým Centra Podskalí na konci roku 2015 úspěšně zkolaudovanou ordinaci a v návaznosti na to i od začátku roku 2016 registraci na poskytování zdravotních služeb pro psychiatra, klinického psychologa a zdravotní sestru. Moc děkujeme všem, kteří se na celém procesu podíleli, zejména paní Hance Krbcové, která s uvedením ordinace do života strávila mnoho hodin.



ZAPSANÝ ÚSTAV

Je to tu - na apríla - 1. dubna 2016 se Fokus Praha stává zapsaným ústavem. Dovršuje se tak proces formálních změn, který byl vynucen změnou občanského zákoníku.

Co se pro Fokus změnilo? Nejviditelnější je změna názvu. Oficiální název Fokus Praha, o.s. vystřídá nový název **Fokus Praha, z.ú.** Statutárním orgánem Fokusu Praha, z.ú. je generální ředitel – Pavel Novák.

Současně začne oficiálně pracovat pětičlenná správní rada Fokusu Praha ve složení Pavel Košák, Patrik Novák, Lucie Vopálenská, Rostislav Jakoubek a Tomáš Nikolai. Složení této rady je součástí zakládající listiny ústavu, rozhodla o něm valná hromada Fokusu Praha. Funkční období je dvouleté. O složení příští správní rady bude rozhodovat Fokus Praha – spolek pro podporu duševního zdraví, který přebírá roli zakladatele ústavu.

Fokus Praha, z. ú. - zapsaný ústav od 1. dubna 2016



VÝJEZD DOMU U LIBUŠE

Na přelomu února a března se Tým Domu u Libuše s 20ti klienty vydal do Nového Města pod Smrkem na zimní pobyt na běžkách. Pobyt byl spolufinancován z loňské úspěšné sbírky na crowdfundingovém portálu HitHit. Vzhledem k teplému počasí a nedostatku sněhu se běžkovalo pouze první dva dny, zbytek pobytu si klienti užívali pěší výlety.



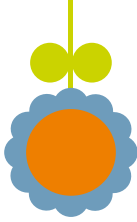
RODIČE SE PŘIMLOUVAJÍ - DĚKUJEME!

Zástupci rodičovských organizací zaslali dopis ministryni Marksové, ve kterém se přimlouvají za Fokus Praha ve věci nepříznaného příspěvku od úřadu práce ve výši 2,3 milionu kvůli formálnímu a odpuštěnému dluhu 2 203 Kč. Reagovali tak na lednové zamítnutí našeho podnětu Ministerstvem práce a sociálních věcí. ([Tisková zpráva zde](#))

V dopise se píše: *...Jsme matky duševně nemocných dávno dospělých dětí, které se roky všemožně snaží, aby ty „dětí“ nespadly na dno sociální, společenské zdravotní. Jsme nesmírně vděčné za jakoukoliv aktivitu, kterou proti tomu vyvíjí i někdo další na jiné úrovni, odborně a s empatií. Takovou organizací je bezesporu už dlouhá léta Fokus Praha. Že to dělá už dlouhá léta dobře, víme z vlastní zkušenosti... apelujeme na Vás, paní ministryně... postarejte se o nabídnutí smíru, který soud jistě rád schválí, bude-li v něm obsaženo vyhovení Fokusu s jeho žádostí o přiznání podpory, která mu ne jeho vinou nebyla poskytnuta. Vaší právníci by neměli tentokrát usilovat o vítězství v soudní při, ale o to, aby litera zákonů nebyla vykládána v rozporu s jejich duchem...* ([celý text dopisu zde](#))

Dopis podepsaly dvě maminky dospělých dětí s duševním onemocněním. K dopisu se souhlasně připojili i rodiče z organizace Ondřej, kde byl veřejně přečten, a z organizace Sympathea.

Fokus Praha upřímně děkuje za projevenou podporu.



ROZHOVOR S PAVLEM KOŠÁKEM

Jako člena správní rady Fokus Praha, z.ú. bych vám ráda položila několik otázek:

Je opravdu změna právní formy jen formálním aktem?

Dotkne se nějak skutečného fungování Fokusu?

Pro zaměstnance a uživatele služeb se v podstatě nic nemění. Změna právní formy má význam pro řízení organizace. Ústav je z pohledu fungování organizace o mnohem flexibilnější způsob existence. Jde v podstatě o vylepšenou verzi obecně prospěšné společnosti (o.p.s.) s bohužel příšerným názvem této právní formy. Umožní Fokusu být transparentnější pro dárcy financí a poskytovatele dotací, vstupovat do společností s ručením omezeným a také z pohledu managementu si slibujeme, že bude možné Fokus operativněji řídit. O velkou změnu jde z pohledu členů sdružení (od roku 2015 spolku). Zaniklo většinou dlouholeté členství a svým způsobem dlouholetý vztah k Fokusu. Mnozí členové původního sdružení jsou ze zakladatelské generace Fokusu, která se s Fokusem silně identifikuje. Z toho důvodu jsme založili Fokus Praha - spolek pro duševní zdraví, který chce na původní sdružení navázat a je zakladatelem ústavu. Jako zakladatelé ústavu mají členové nového spolku nadále vliv na chod Fokusu Praha. Nabídlí jsme všem původním členům možnost vstupu. Rádi přivítáme nové členy a především z řad uživatelů služeb, jejich rodinných příslušníků, přátel a všech, kteří chtějí podpořit Fokus, respektive „duševní zdraví“ společnosti.

Jaká je nová správní rada Fokusu? Můžete ji charakterizovat?

Do nové správní rady byli zvoleni členové z řad zakladatele ústavu (Fokusu Praha – spolku pro duševní zdraví) a prakticky členů původního spolku. Dále jsme hledali osobnosti mimo Fokus, kteří jsou také fanoušci Fokusu a identifikují se s posláním organizace. Oslovili jsme novinářku paní Lucii Vopálenskou, která se problematice duševního zdraví věnuje a vedoucího psychologa z Hennerovy kliniky FN Na Karlově Tomáše Nikolaie. Tomáš Nikolai před lety pracoval ve Fokusu jako terénní pracovník. Správní rada kopíruje svým smyslem rady z komerčních společností. Jmenuje ředitele, kontroluje činnost ředitele a ústavu vzhledem



k poslání Fokusu, poskytuje zpětnou vazbu managementu a také spoluurčuje další rozvoj a směřování Fokusu Praha. Cílem správní rady je také zajistit kontinuitu mezi původním sdružením a současným ústavem. Chce být také spojnicí s členy nového spolku Fokusu Praha – spolku na podporu duševního zdraví.

Jak vy osobně jako člen správní rady FP budete na Fokus působit? Jaké jsou vaše cíle a očekávání?

Byl jsem v radě sdružení dlouhá léta a Fokus Praha je pro mě srdeční záležitostí. Chci udržet to dobré z „ducha“ Fokusu Praha, tradiční hodnoty jedné z nejdéle fungujících občanských organizací v Česku a přispět k popíchnutí dalšího rozvoje ústavu. Fokus je stabilní, dobře fungující organizací a rád bych ji v ještě lepší kondici viděl po skončení svého funkčního období ve správní radě. Očekávám, že se podaří dotáhnout do konce všechny změny spojené se změnou Fokusu na ústav, stabilizaci vedení organizace a také nastartování nového spolku Fokusu Praha. Jedním z mých osobních cílů je skrze nový spolek oslovit uživatele služeb a vtáhnout je více aktivně do aktivit kolem Fokusu Praha.

KOMUNITNÍ TÝM DOLNÍ POVLTAVÍ SÍDLÍ VE SLUŽSKÉ ULICI

Komunitní tým Dolní Povltaví má od září loňského roku působíště v pražských Kobylisích. Odsud vyražejí sociální pracovníci za svými klienty ze severní částí okresů Praha - východ a Praha - západ (města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, Odolena Voda, Čelákovice, Roztoky, Klecany a jejich širší okolí). Dále spolupracují se zájemci o chráněné bydlení ze Středočeského kraje. Tým spolupracuje s klienty



zejména v terénu - jejich přirozeném sociálním prostředí. I pro klienty tohoto týmu je toto pracoviště ve Služské ulici, pár kroků od stanoviště příměstských busů, strategicky umístěno. Týdně sem přijde okolo 5 klientů a řeší zde své problémy v oblastech bydlení, dávkové problematiky, oblasti vztahů, trávení volného času, atd.

ZEMŘEL JAN PECHÁNEK

Jan Pechánek pracoval jako finanční ředitel ve Fokusu Praha od svého nástupu 1. 5. 2002 až do svého odchodu do důchodu 31. 12. 2012. Byl vynikající ekonom, jehož precizní excelovské tabulky dosahovaly úctyhodných rozměrů. Mnozí jste znali jeho vášeň pro památné stromy, jeho smysl pro humor i lásku k Divadlu Jára Cimrmana. Mnozí ho pamatují z fokusáckých akcí jako nadaného klavíristu či obětavého gólmána.

Jan Pechánek zemřel po krátké nemoci 4. března 2016.

NGO MARKET

Jako každý rok se chystáme na veletrh neziskovek NGO Market, který letos proběhne 27. dubna ve Fóru Karlín. Tentokrát vám na našem stánku představíme Studio 27, které ve Fokusu vzniklo díky podpoře Norských fondů a je to tým filmařů a žurnalistů s vlastní zkušeností s duševním onemocněním. Během jednoho roku natočili deset besed se zajímavými lidmi a mnoho krátkých reportáží s tematikou duševního zdraví.

KONFERENCE NA VLASTNÍ KŮŽI

V hotelu Olšanka se 19. dubna uskuteční konference Na vlastní kůži, která se bude věnovat aktivnímu zapojení lidí s vlastní zkušeností s duševním onemocněním na rozhodování a plánování změn v rámci reformy psychiatrické péče. Na konferenci vystoupí naši kolegové z Klubu Mosty a Studia 27. Konferenci pořádá CPT a Liga lidských práv.

FOKUSÁCKÝ PŮST

Jarní fundraisingovou akcí je Fokusácký půst. Stále se můžete připojit – vyzkoušet svou pevnou vůli, očistit na jaře své tělo – postít se – nejíst jeden den. A dobrý pocit, že se vám to povedlo, znásobíte tím, že peníze, které vám v peněžence díky tomu přebývají, věnujete lidem, kteří to potřebují – na sbírkový účet Fokusu Praha.



Z TVORBY KLIENTŮ FOKUSU PRAHA

SCHIZOFRENIE

SVĚTLANA KVĚTOVÁ

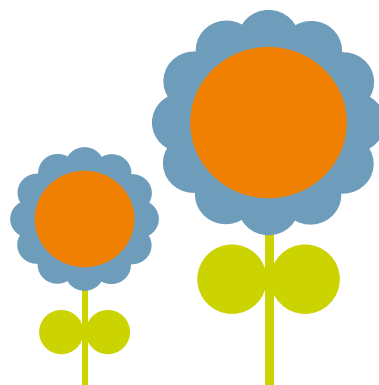
Mám za sebou zlé spaní i přízraky,
většinou na to lékaři prášky dají a nevěří v zázraky.

Říkají, paní, jak se dnes máte?
Přidají pak slova odborná
a to mne jenom mate.

Lékař v plášti bílém se ke mně v noci plíží,
aby i on slyšel, co jen moje hlava slyší.

Bojím se ve dne, co přinese noc.
Schizofrenie, říkají, je prý ta nemoc.

Dnes v noci zdálo se mi o kříži.
Kam jsi odešel, Ježíši.



SOCIÁLNÍ FIRMY FOKUSU PRAHA



Júnův statek

Penzion v Sedlci u Líbeznice založený v roce 1999. Postupně se rozrostl o prostory pro semináře, internetovou kavárnu, obchůdek se smíšeným zbožím a prádelnu.

Kontakt:

Sedlec 9,
Líbeznice u Prahy
restaurace@fokus-praha.cz
tel.: 284 891 328
www.junuvstatek.cz



Zahrada

Zahrada byla založena v roce 2006 transformací chráněné dílny. Sídí v pražských Bohnicích a poskytuje zahradnické služby údržby i realizace zahrad.

Kontakt:

areál PNB,
Praha 8-Bohnice
zahrada@fokus-praha.cz
tel.: 774 804 933



Prádelna u Mandelíků

Nejmladší sociální firma Fokusu byla založena v roce 2011. Sídí v Praze 6 Podbabě a poskytuje klasické služby prádelny pro firmy i pro veřejnost.

Kontakt:

Podbabská 994/8,
Praha 6-Bubeneč
pradelna@fokus-praha.cz
tel.: 775 994 229
www.pradelnaumandeliku.cz

SF Rukodělná

Sociální firma Rukodělná navázala na činnost Chráněné dílny Mělník. Mezi její hlavní činnosti patří šití textilních výrobků, kompletace dle zakázek firem, balící služby, žehlení atd.

Kontakt:

Nám. Karla IV. 3359,
Mělník
dilny-melnik@fokus-praha.cz
tel.: 773 073 936

Vydal Fokus Praha, z.ú.,
grafická úprava: Štěpánka Koutná,
texty: Eva Čížinská,
kontakt na redakci: pr@fokus-praha.cz, www.fokus-praha.cz